

KENIA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

**Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej**

**DPU-WIKP-424/492/2025
04.09.2025**

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Kenii.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: ponad 58 mln^[1]

Skład etniczny: Kikuju 17,1%, Luhja 14,3%, Kalendżin 13,4%, Luo 10,7%, Kamba 9,8%, Somali 5,8%, Kisii 5,7%, Mijikenda/Swahili 5,2%, Meru 4,2%, Masajowie 2,5%, Turkana 2,1%, inni 8,2% (dane za rok 2019 r.)^[2]

Skład religijny: chrześcijanie 85,5% (protestanci 33,4%, katolicy 20,6%, ewangelicy 20,4%, inni chrześcijanie 11,1%), muzułmanie 10,9%, rdzenne religie 1,7%, inne 1,6%, żadne 2,4%, nieokreślone 0,2% (dane za rok 2019 r.)^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Zgodnie z Konstytucją z 2010 r. Kenia jest republiką.^[4]

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Kenie podzielona jest na 47 hrabstw (ang.: counties), zarządzanych przez gubernatorów (ang.: governors): Baringo, Bomet, Bungoma, Busia, Elgeyo/Marakwet, Embu, Garissa, Homa Bay, Isiolo, Kajiado, Kakamega, Kericho, Kiambu, Kilifi, Kirinyaga, Kisii, Kisumu, Kitui, Kwale, Laikipia, Lamu, Machakos, Makueni, Mandera, Marsabit, Meru, Migori, Mombasa, Murang'a, Nairobi City, Nakuru, Nandi, Narok, Nyamira, Nyandarua, Nyeri, Samburu, Siaya, Taita/Taveta, Tana River, Tharaka-Nithi, Trans Nzoia, Turkana, Uasin Gishu, Vihiga, Wajir, West Pokot.^[5]

¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

Mapa. Podział administracyjny Kenii.^[6]

STRUKTURA WŁADZY

GŁOWA PAŃSTWA

Władza wykonawcza w Kenii należy do prezydenta, który sprawuje jednocześnie funkcję szefa rządu. Prezydent jest wybierany w wyborach powszechnych na 5 lat. Kadencja danego prezydenta może być sprawowana maksymalnie dwukrotnie.^[7]

Od 13 września 2022 r. prezydentem Kenii i zarazem szefem rządu jest **William Ruto**. Prezydent wybierany jest bezpośrednio w wyborach powszechnych kwalifikowaną większością głosów. Oprócz uzyskania bezwzględnej większości głosów, aby uniknąć drugiej tury, kandydat na prezydenta musi również zdobyć co najmniej

⁶ Wikimedia Commons, Counties of Kenya, https://en.wikipedia.org/wiki/Counties_of_Kenya

⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

25% głosów oddanych w co najmniej 24 z 47 hrabstw. Ostatnie wybory prezydenckie w Kenii odbyły się 9 sierpnia 2022 r.^[8]

Kolejne wybory prezydenckie są zaplanowane na 2027 r.^{[9][10]}

RZĄD I PREMIER

Rząd mianowany jest w Kenii przez prezydenta, lecz musi zostać zatwierdzony przez Zgromadzenie Narodowe. Prezydent pełni obowiązki szefa rządu – premiera.^[11]

PARLAMENT I WYBORY PARLAMENTARNE

Władzę ustawodawczą w Kenii sprawuje dwuizbowy parlament składający się ze Zgromadzenia Narodowego oraz Senatu.^[12]

Zgromadzenie Narodowe składa się z 350 członków wybieranych bezpośrednio.^[13]

Senat składa się z 68 członków: 47 wybieranych bezpośrednio.^[14]

Ostatnie wybory parlamentarne odbyły się w sierpniu 2022 r. W wyborach do Zgromadzenia Narodowego zwyciężyła koalicja **Azimio La Umoja** z 173 miejscami. Drugie miejsce zajęli członkowie **Kenya Kwanza** ze 161 mandatami. W wyborach do Senatu zwyciężyli członkowie koalicji **Kenya Kwanza** z 34 miejscami. Ponadto 33 mandaty zdobyli członkowie bloku **Azimio La Umoja**.^[15]

Kolejne wybory parlamentarne przewidziane są na 2027 r.^[16]

SYSTEM PRAWNY

W Kenii system prawny oparty jest na wzorcach brytyjskich oraz prawie zwyczajowym (w tym religijnym).^[17]

⁸ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁰ Human Rights Watch (HRW), World Report 2023 – Kenya, 12.01.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2085468.html>

¹¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹³ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁴ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁵ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

¹⁷ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

KARA ŚMIERCI

Według ostatniego raportu Amnesty International z 2025 r. dotyczącego kary śmierci na świecie, w Kenii w 2024 r. orzeczone zostały 3 kary śmierci (w 2023 r. było to 131 takich wyroków), nie wykonano jednak żadnej egzekucji. W 2024 r. w ośrodkach detencyjnych przebywało 117 osób skazanych na karę śmierci.^[18]

Ostatnia znana egzekucja w Kenii miała miejsce w 1987 r.^[19]

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Kenii w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2023 r. 1 013 osób, w 2024 r. – 704, a w pierwszej połowie 2025 r. – 422.^[20]

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Za bezpieczeństwo w Kenii odpowiadają siły zbrojne **Kenijskie Siły Obronne** (ang. **Kenya Defense Forces – KDF**), których zadania obejmują ochronę suwerenności i terytorium kraju, rozwiązywanie sporów regionalnych, ochronę przed zagrożeniem stwarzanym przez al-Shabaab z siedzibą w sąsiedniej Somalii, walkę z przestępczością morską i piractwem oraz pomoc władzom cywilnym w reagowaniu na sytuacje kryzysowe, katastrofy lub niepokoje polityczne.^[21]

KDF prowadzą operacje w sąsiedniej Somalii, w celu zwalczania grupy terrorystycznej al-Shabaab oraz bierze udział w licznych regionalnych misjach pokojowych i bezpieczeństwa. Są wiodącym członkiem Africa Standby Force oraz uczestniczą w wielonarodowych ćwiczeniach i mają także powiązania z różnymi zagranicznymi siłami zbrojnymi, w tym z Francją, Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi.^[22]

Głównym problemem Kenii, jeśli chodzi o kwestie związane z bezpieczeństwem są wojny klanowe, międzyetniczne konflikty o bogactwa naturalne w tym wodę, dostęp do pastwisk oraz walki oddziałów policji i wojska z uzbrojonymi grupami

¹⁸ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>

¹⁹ Amnesty International, Death sentences and executions in 2023, 30.05.2024, <https://www.amnestykenya.org/death-sentences-and-executions-in-2023/>

²⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²¹ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

²² CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

przestępczymi, milicjami klanowymi oraz organizacjami terrorystycznymi, jak choćby Al Shabaab.^{[23][24][25]}

W Kenii bojownicy islamscy mający swoje główne bazy m.in. w sąsiedniej Somalii prowadzą również ataki przy użyciu tzw. IED, czyli improwizowanych ładunków wybuchowych, dopuszczają się ataków zbrojnych, zamachów, porwań. Skala tego rodzaju wydarzeń jest znacząca, także w odniesieniu do ilości ofiar.^{[26][27]} Od początku 2023 r. do końca pierwszej połowy 2025 r. Al Shabaab było uwikłane w 271 incydentów zbrojnych na terenie Kenii, w wyniku których zginęło 447 osób. Najwięcej ofiar odnotowano w Lamu (202) oraz Mandera (148). Wśród atakowanych byli głównie członkowie sił zbrojnych Kenii oraz funkcjonariusze policji tego kraju.^[28]

W tym samym okresie czasu, na terenie Kenii (hrabstwo Marsabit) zdarzyło się 5 incydentów z udziałem Frontu Wyzwolenia Oromo – operującej na obszarze Etiopii organizacji ludu Oromo. W ich wyniku śmierć poniosła 1 osoba.^[29]

Dużym problemem w Kenii są także działania różnego rodzaju oddziałów samoobrony, etnicznych i in. W ich wyniku od początku 2023 r. do końca pierwszego półrocza 2025 r. zginęły co najmniej 374 osoby.^[30]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

W ogólnodostępnych źródłach brak jest informacji na temat ustawodawstwa specjalnego, które aktualnie obowiązywałoby na terenie Kenii.

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

ANALIZA STATYSTYCZNA

Według danych ACLED, w Kenii w wyniku różnego rodzaju incydentów związanych z naruszeniem bezpieczeństwa zginęło łącznie: w 2023 r. 545 osób cywilnych, w 2024 r. – 393, a w pierwszej połowie 2025 r. – 244. W całym okresie od początku 2023 r. do dnia 20 czerwca 2025 r. najbardziej niebezpiecznymi regionami dla ludności

²³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁴ USDOS (US Department of State), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 - Kenya, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/kenya/>

²⁵ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/kenya/>

²⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁷ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071207.html>

²⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakujący: Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

²⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakujący: OLF, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

cywilnej były: Nairobi (97 ofiar cywilnych), Turkana (68 ofiar) oraz Samburu (66 ofiar).^[31]

Tymczasem od 20 czerwca 2024 r. do 20 czerwca 2025 r. w Kenii odnotowano 852 ofiary wśród ludności cywilnej. Większość z nich (351 osób) śmierć poniosła w wyniku zamieszek i samosądów. Najwięcej osób zginęło w hrabstwie Mandera (99), Turkana (77) oraz Nairobi (71). W Nairobi odnotowano największą liczbę incydentów – 548. Pojedyncze incydenty zdarzają się w Kenii na terenie całego kraju, ale mają niewielką skalę i nie przeradzają się w trwały konflikt.^[32]

Mapa. Miejsca śmierci cywilów w Kenii w okresie: 20.06.2024-20.06.2025 (grafika wykonana przez WIKP w programie PowerBI, na podstawie danych ACLED i OpenStreetMap).^[33]

³¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 20.06.2024-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 20.06.2024-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

Prowincja (admin1)	Liczba zdarzeń	Liczba ofiar
Mandera	83	99
Turkana	59	77
Nairobi	548	71
Lamu	37	37
Garissa	52	34
Meru	125	31
Tana River	34	31
Nyeri	80	29
Machakos	123	28
Kakamega	97	27
Samburu	51	26
Nakuru	166	25
Homa Bay	68	23
Narok	69	23
Marsabit	29	22
Elgeyo Marakwet	42	21
Baringo	60	18
Kisii	95	15
Siaya	53	14
Wajir	27	14
Bungoma	83	13
Kiambu	135	13
Kisumu	69	13
Makueni	69	13
Mombasa	103	12
Isiolo	50	11
Suma	3527	852

Tabela. Liczba śmiertelnych ofiar cywilnych w poszczególnych jednostkach administracyjnych Kenii w okresie: 20.06.2024-20.06.2025 (tabela przygotowana przez WIKP w programie PowerBI, na podstawie danych ACLED).^[34]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2023 r. do końca pierwszej połowy 2025 r. na terenie Kenii nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[35]

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2023 r. do końca pierwszej połowy 2025 r. na terenie Kenii nie odnotowano działań zbrojnych o charakterze partyzanckim, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[36]

³⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 20.06.2024-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący: Siły Zbrojne Kenii, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2023 r. do końca pierwszej połowy 2025 r. na terenie Kenii nie odnotowano działań zbrojnych o charakterze odwetowym, które wymierzone byłyby w ludność cywilną.^[37]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

W okresie od początku 2023 r. do końca pierwszej połowy 2025 r. na terenie Kenii nie odnotowano zagrożeń związanych ze złą sytuacją humanitarną, która byłaby spowodowana złą sytuacją bezpieczeństwa.^[38]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Kenii utrzymuje się wysokie zagrożenie terrorystyczne. Sprawcami większości zamachów terrorystycznych w Kenii jest ugrupowanie Al Shabaab. Celem ataków są głównie siły bezpieczeństwa Kenii, ale zdarza się, że są także skierowane przeciwko cywilom, w tym np. pracownikom chińskich przedsiębiorstw. W wyniku działań Al Shabaab w 2023 r. zginęło w Kenii 13 cywilów, w 2024 r. liczba ofiar śmiertelnych wyniosła 11, natomiast w pierwszej połowie 2025 r. było to 8 ofiar cywilnych.^[39]

1 kwietnia 2023 r. doszło do wybuchu ładunku podłożonego przez Al Shabaab w Ijara (Ijara, Garissa). Jedna osoba została ranna.^[40]

Dnia 4 czerwca 2023 r. członkowie Al Shabaab ostrzelali autobus w Olla (Mandera North, Mandera). 2 osoby zostały ranne. Podobny incydent miał miejsce w dniu 13 czerwca 2023 r., kiedy bojownicy Al Shabaab ostrzelali autobus w pobliżu Tarbaj (Tarbaj, Wajir). 3 osoby zostały ranne. Do ostrzelania autobusu przez członków ww. ugrupowania zbrojnego doszło również w dniu 15 czerwca 2023 r. około 6 km od miasta Tarbaj (Tarbaj, Wajir). Tym razem nikt nie został ranny.^[41]

18 lipca 2023 r. bojownicy Al Shabaab napadli na chińską firmę konstrukcyjną w Balambala-Garissa dokonując kradzieży. Nikt nie zginął w ww. incydencie.^[42]

³⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

³⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

11 kwietnia 2024 r. członkowie Al Shabaab zabiło 2 cywilów w wiosce Dew (Lamu).^[43]

Dnia 7 lipca 2024 r. członkowie Al Shabaab napadło na 8 pracowników budowy w Dadaab (Garissa). 4 z nich zostało zastrzelonych, pozostali zdołali zbiec.^[44]

Dnia 29 kwietnia 2025 r. w ataku Al Shabaab na drodze Mandera-Khalalio (Mandera) zginęły 5 osób. 18 czerwca 2025 r. bojownicy Al Shabab zabili 2 górników jadących do Chachabole (Mandera).^[45]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

Pozaprawne egzekucje. W Kenii dochodzi także do sporadycznych **ataków na tle etnicznym**, dokonywanych spontanicznie lub przez luźno zorganizowane grupy, często lokalne bojówki samoobrony. Głównymi przyczynami napaści są próby kradzieży, jak również spory o ziemię i inne zasoby.

4 stycznia 2023 r. doszło do zabójstwa 3 osób w Ileret (Marsabit). Przyczyny morderstwa pozostają nieznane. W tym samym miesiącu – 12 stycznia 2023 r. doszło do napaści na wioskę Yell Kurkum (Marsabit), w wyniku której skradziony został żywy inwentarz oraz zginęło 8 osób, w tym 3 dzieci.^[46]

1 lutego 2023 r. tłum ludzi doprowadził do śmierci 2 mężczyzn w Muthiru (Embu). Ww. byli podejrzani o kradzież bydła.^[47] Podobne zdarzenie miało miejsce 6 lutego 2023 r., kiedy doszło do zabójstwa przez tłum 3 osób w Eldoret (Uasin Gishu). Przyczyną ataku miała być popełniona wcześniej przez ofiary napaści kradzież.^[48]

21 lutego 2023 r. bojówka Pokot zabiła 2 pasterzy oraz ukradła żywy inwentarz w Kachalanga (Turkana).^[49]

Dnia 2 marca 2023 r. w wyniku przemocy tłumu zginęło 2 mężczyzn podejrzanych o członkostwo w zbrojnym gangu. Do zdarzenia doszło w Kisumu (Kisumu).^[50] Tymczasem 4 marca 2023 r. w wyniku sporu o ziemię, do którego doszło w wiosce Sugubo (Kisii) zginęło 8 osób (jedna osoba spłonęła żywcem). Doszło także do zniszczenia mienia.^[51]

⁴³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, atakujący Al Shabaab, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁴⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenya, Civilians, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

18 marca 2023 r. etniczna bojówka Somalijczyków zabiła 2 osoby w Yimbiti (Kitui).^[52]

24 marca 2023 r. niezidentyfikowane ugrupowanie zbrojne zastrzeliło 3 pasterzy w Lolurubai (Samburu). Dzień później – 25 marca 2023 r. niezidentyfikowana bojówka zabiła 2 osoby w wiosce Lorumnae (Samburu). Przyczyny ww. ataku pozostają niejasne.^[53]

12 sierpnia 2024 r. nieznani sprawcy zaatakowali i podpalili ciężarówkę przewożącą 10 pasażerów, żywność itp. Do zdarzenia doszło w Elle Dimtu (Marsabit). Zginęło 7 osób, w tym 2 dzieci.^[54]

28 sierpnia 2024 r. bojówka Orma zaatakowała pasterzy w okolicach ujścia wody w El Niqa (Tana River). Był to akt zemsty związany z atakiem seksualnym na kobietę. W wyniku zdarzenia zginęło 5 osób, w tym 5 letnie dziecko.^[55]

4 września 2024 r. bojów Kemba zabiła 3 pasterzy w Mwingi (Kitui).^[56]

5 września 2024 r. nieznani sprawcy podpalili internat w Hillside Academy (Nyeri). W wyniku zdarzenia 21 studentów zginęło a 20 innych odniosło obrażenia.^[57]

15 stycznia 2025 r. w wyniku zbrojnej napaści nieznanych sprawców zginęły 4 osoby w Samburu North (Samburu).^[58]

23 kwietnia 2025 r. nieznani sprawcy napadli na dom w pobliżu Sigomre (Siaya), który następnie został przez nich spalony. W wyniku napaści zginęło 9 osób.^[59]

W dniu 30 kwietnia 2025 r. bojówka Degodia zabiła 3 osoby z klanu Garre. Do zdarzenia doszło w Banissa (Mandera).^[60]

Dnia 7 maja 2025 r. bojówka klanowa Gare napadła na członków klanu Degodia zabijając 6 osób oraz raniąc 4 inne. Do zdarzenia doszło w pobliżu Malka Mari (Mandera).^[61]

⁵² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁶ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁷ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁵⁹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁰ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶¹ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

15 maja 2025 r. zabitych zostało 4 rybaków na brzegu jeziora Turkana (Turkana).^[62]

W 2023 r., 2024 r. oraz pierwszej połowie 2025 r. w Kenii dochodziło jeszcze do wielu innych tego typu zdarzeń, w wyniku których ginęły pojedyncze osoby.^[63]

Uprowadzenia. W całej Kenii istnieje wysokie zagrożenie porwaniami. Na tego rodzaju zagrożenie narażeni są jednak w większym stopniu cudzoziemcy: szczególnie pracownicy różnego rodzaju misji zagranicznych, turyści, pracownicy misji humanitarnych, lekarze i inne grupy zawodowe. Obcokrajowcy byli celem porwań w północnych hrabstwach, graniczących z Somalią i hrabstwach nadmorskich. Sprawcami tego rodzaju porwań są najczęściej terroryści z Al Shabaab.^[64]

Sprawcami uprowadzeń byli głównie członkowie sił bezpieczeństwa oraz członkowie niezidentyfikowani sprawcy. Nie odnotowano jednak ofiar śmiertelnych w związku z uprowadzeniami.^[65]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Konstytucja i prawo przewidują w Kenii wolność zgromadzeń, ale władze tego kraju czasami ograniczają to prawo. Policja czasem używa nadmiernej siły, w tym ostrej amunicji i gazu łzawiącego, aby rozprędzić demonstrantów.^[66]

Protesty w Kenii mają swoje korzenie w wieloletniej frustracji gospodarczej, rozczarowaniu politycznym i narastającym gniewie na surowe metody stosowane przez policję.^[67]

Od początku 2023 r. do końca pierwszej połowy 2025 r. w Kenii doszło do blisko 4 000 protestów, w tym 966 gwałtownych demonstracji oraz demonstracji z interwencją służb bezpieczeństwa.^[68]

W lipcu 2025 r. co najmniej 31 osób zginęło, a ponad 500 zostało aresztowanych podczas antyrządowych protestów, do których doszło w Kenii. Kenijska policja użyła gazu łzawiącego i amatek wodnych wobec protestujących. Około 107 cywilów zostało rannych, a 532 aresztowano.^{[69][70]}

⁶² ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶³ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁴ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, porwania, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁵ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, porwania, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁶ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/kenya/>

⁶⁷ The New York Times, Protests in Kenya, 14.07.2025, <https://www.nytimes.com/2025/07/14/briefing/kenya-protests-ruto.html>

⁶⁸ ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry: Kenia, atakowani: cywile, Pokojowe protesty, Protesty z interwencją, Gwałtowne Demonstracje, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>

⁶⁹ CNN World, 31 dead and hundreds arrested in Kenya's anti-government protests, 08.07.2025, <https://edition.cnn.com/2025/07/07/africa/kenya-police-prodemocracy-protests-intl>

⁷⁰ Al Jazeera, At least 31 dead, 532 arrested in Kenya's antigovernment protests, 09.07.2025, <https://www.aljazeera.com/news/2025/7/9/at-least-31-dead-532-arrested-in-kenyas-antigovernment-protests>

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

Siatki przestępcze w Kenii są zdominowane przez mniejsze grupy, które angażują się w różne nielegalne działania, w tym handel narkotykami, handel ludźmi, przemyt ludzi, przemyt towarów, kradzieże bydła, wymuszenia, włamania, rabunki, pranie pieniędzy, egzekucje i zabójstwa.^[71]

W ostatnim czasie wzrosła liczba nowo powstałych gangów. Angażują się one w brutalne działania, takie jak okaleczenia, porwania dla okupu i zabójstwa na tle politycznym. Grupy te handlują również bronią wykorzystywaną w atakach terrorystycznych. Niektóre sieci przestępcze mają międzynarodowe powiązania z zagranicznymi odpowiednikami.^[72]

W Kenii obecna jest włoska mafia, która angażuje się w działania takie jak handel narkotykami, handel ludźmi, handel bronią i pranie pieniędzy. Grupy azjatyckie są zaangażowane w kenijskie rynki handlu narkotykami i fauną oraz pranie pieniędzy, podczas gdy mieszkańcy Afryki Zachodniej są zaangażowani w handel kokainą.^[73]

Korupcja w Kenii jest wysoce zakorzenionym problemem, a handlarze narkotyków mają powiązania z urzędnikami państwowymi. Niektórzy politycy są oskarżani o oferowanie ochrony syndykatom przestępczym. Siły policyjne również są zamieszane w korupcję, szczególnie w handel narkotykami i węglem drzewnym. Członkowie gangów często zajmują kluczowe stanowiska polityczne, zwłaszcza na szczeblu hrabstw. W konsekwencji grupy mafijne mają znaczący wpływ na procesy demokratyczne w kraju, szczególnie w Nairobi i Mombasie, gdzie wpływają na lokalne wybory m.in. poprzez przemoc. Gangi te współpracują ze skorumpowanymi urzędnikami z różnych sektorów, w tym organów ścigania, polityki, bankowości i firm telefonii komórkowej, co ułatwia ich działalność przestępczą. Jednocześnie brak woli politycznej utrudnia wyeliminowanie działalności przestępczej w Kenii.^[74]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Kenijskie prawo przewiduje swobodę przemieszczania się wewnętrznego, podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji, a rząd zazwyczaj przestrzega tych praw, jednak nakłada pewne ograniczenia na przemieszczanie się wewnątrz kraju uchodźców pochodzących z innych państw.^[75]

⁷¹ Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

⁷² Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

⁷³ Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

⁷⁴ Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>

⁷⁵ USDOS (US Department of State), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23.04.2024, <https://www.state.gov/reports/2023-country-reports-on-human-rights-practices/kenya/>

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Skala urbanizacji jest w Kenii bardzo niska i wynosi zaledwie 29,5%.^[76]

Znaczna część migracji w Kenii odbywa się z ośrodków wiejskich do miejskich i jest napędzana nadzieją na dobrobyt gospodarczy, wyższy poziom wykształcenia i lepszą opiekę zdrowotną. Głównie męska część populacji opuszcza społeczności wiejskie i udaje się do największych miast, takich jak stolica Kenii – Nairobi oraz Kisumu, Mombasa, Eldoret i Nakuru.^[77]

Kenia odnotowała w ostatnich latach więcej migracji wewnętrznych niż międzynarodowych. Grupa wiekowa 0-14 lat ma najwyższy odsetek migrantów we wszystkich regionach Kenii, podobnie grupa wiekowa 25-29 lat. Migranci płci męskiej przewyższają liczebnie kobiety w migracji ze wsi do miast. Przemieszczanie się ludności odbywa się w Kenii głównie z obszarów wiejskich do dużych miast.^[78]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Brak jest informacji na temat przymusowych przesiedleń, do których dochodziłoby aktualnie w Kenii.

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Kenijczycy z reguły nie wyjeżdżają do sąsiednich krajów w poszukiwaniu bezpieczeństwa. Istnieje jednak w Kenii ogólne zjawisko migracji i szacuje się, że poza Kenią zamieszkuje około 500 tys. obywateli tego kraju (najwięcej w Wielkiej Brytanii, USA, RPA, Kanadzie, w Niemczech i Szwajcarii).^[79]

PODSUMOWANIE

Kenia jest republiką prezydencką. W Kenii obowiązuje rozdział władzy wykonawczej, ustawodawczej i sędziowskiej.

Kraj ten nie jest zaangażowany w żaden konflikt wewnętrzny ani międzynarodowy. Nie występuje powszechne zagrożenie życia dla ludności cywilnej.

W kraju tym nie notuje się jednak przymusowych i masowych przesiedleń.

Jakkolwiek prawo Kenii przewiduje karę śmierci, nie jest ona wykonywana.

⁷⁶ CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>

⁷⁷ Integral Human Development, Country Profiles Kenya, <https://migrants-refugees.va/country-profile/kenya/>

⁷⁸ Integral Human Development, Country Profiles Kenya, <https://migrants-refugees.va/country-profile/kenya/>

⁷⁹ KNOMAD, the Global Knowledge Partnership on Migration and Development, <https://www.knomad.org/data/migration/emigration?page=12>

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

.

BIBLIOGRAFIA

1. ACLED (Armed Conflict Location & Event Data Project), filtry Kenia, data 01.01.2023-20.06.2025, dane pobrano 30.06.2025, <https://acleddata.com/data-export-tool>
2. Al Jazeera, At least 31 dead, 532 arrested in Kenya's antigovernment protests, 09.07.2025, <https://www.aljazeera.com/news/2025/7/9/at-least-31-dead-532-arrested-in-kenyas-antigovernment-protests>
3. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2024 [ACT 50/8976/2025], 04.2025, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/8976/2025/en/>
4. Amnesty International, Death sentences and executions in 2023, 30.05.2024, <https://www.amnestykenya.org/death-sentences-and-executions-in-2023/>
5. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>
6. CIA (Central Intelligence Agency), The World Factbook. Kenya, 27.08.2025, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/kenya/>
7. CNN World, 31 dead and hundreds arrested in Kenya's anti-government protests, 08.07.2025, <https://edition.cnn.com/2025/07/07/africa/kenya-police-prodemocracy-protests-intl>
8. Human Rights Watch (HRW), World Report 2023 – Kenya, 12.01.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2085468.html>
9. Integral Human Development, Country Profiles Kenya, <https://migrants-refugees.va/country-profile/kenya/>
10. KNOMAD, the Global Knowledge Partnership on Migration and Development, <https://www.knomad.org/data/migration/emigration?page=12>
11. Organized Crime Index, Kenya, <https://ocindex.net/country/kenya>
12. The New York Times, Protests in Kenya, 14.07.2025, <https://www.nytimes.com/2025/07/14/briefing/kenya-protests-ruto.html>
13. USDOS - US Department of State: 2023 Country Report on Human Rights Practices: Kenya, 23 April 2024
14. USDOS (US Department of State), Country Report on Terrorism 2023 - Chapter 1 - Kenya, 12.12.2024, <https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2023/kenya/>
15. Wikimedia Commons, Counties of Kenya, https://en.wikipedia.org/wiki/Counties_of_Kenya